

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

dnia 15 grudnia 2020 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie, III Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	Sędzia SO Mariusz Solka
Protokolant:	Stażysta Tomasz Sodel

po rozpoznaniu w dniu 15 grudnia 2020 roku w Warszawie na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Bank S.A. w W.**;

przeciwko pozwanemu **F. K.**;

o zapłatę;

orzeka:

1. zasądza od pozwanego **F. K.** na rzecz powoda (...) **Bank S.A. w W.**, **kwotę 94.550,78 (dziewięćdziesiąt cztery tysiące, pięćset pięćdziesiąt, 78/100) złotych**, wraz z odsetkami:

a. **od kwoty 86.051,39 (osiemdziesiąt sześć tysięcy, pięćdziesiąt jeden, 39/100) złotych** odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP nie wyższej jednak niż wysokość odsetek maksymalnych za opóźnienie od dnia 06 lipca 2015 roku do dnia zapłaty;

b. **od kwoty 5.977,89 (pięć tysięcy, dziewięćset siedemdziesiąt siedem, 89/100) złotych** z odsetkami ustawowymi od dnia 06 lipca 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i dalszymi odsetkami za opóźnienie od dnia 01 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty;

2. zasądza od pozwanego **F. K.** na rzecz powoda (...) **Bank S.A. w W.**, **kwotę 1.182,00 (jeden tysiąc sto osiemdziesiąt dwa) złotych** kosztów procesu;

3. nakazuje pobrać od pozwanego **F. K.** na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Warszawie, **kwotę 6.074,00 (sześć tysięcy, siedemdziesiąt cztery) złotych** tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych i wydatków;

4. odstępuje od obciążania pozwanego w pozostałym zakresie nieuiszczonymi kosztami sądowymi przejmując je na rachunek Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Warszawie.---

/-/ Sędzia SO Mariusz Solka

Sygn. akt: III C 206/19

UZASADNIENIE WYROKU

Z 15 GRUDNIA 2020 r. (k. 449)

Pozwem skierowanym 06/07/2015 r. do Sądu Rejonowego w Lublinie (...) Bank S.A., z siedzibą w W. domagał się zasądzenia od pozwanego F. K. kwoty 94.550,78 zł na którą składały się 86.051,39 zł jako kapitał, 5.977,89 zł jako odsetki umowne za okres korzystania z kapitału, 2.506,50 zł tytułem odsetek karnych oraz 15 zł tytułem opłat i prowizji. Powyższe kwoty wynikały z umowy kredytu hipotecznego nr (...) z dnia 14/08/2007 r. Ze względu na niespłacanie zobowiązania bank wypowiedział umowę, stawiając w stan wymagalności całość należności obliczonych w wyciągu z ksiąg bankowych (k. 3 – 8).

Nakazem zapłaty z 30/07/2015 r. Sąd Rejonowy wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym zasądając kwotę żądania wraz z kosztami procesu (k. 9).

Pozwany sprzeciwem z 22/08/2015 r. zaskarżył nakaz zapłaty w całości, kwestionując roszczenie do zasady i wysokości. Pozwany stwierdził że bank nie udowodnił swojego roszczenia ze względu na niewykazanie sposobu rozliczenia, skuteczności wypowiedzenia umowy zaś wyciąg z ksiąg bankowych nie może stanowić wiarygodnego dowodu na istnienie wierzytelności (k. 11 – 13). Pismem procesowym z 29/02/2016 r. pozwany wnosił o oddalenie powództwa w całości, zasądzenie kosztów procesu, podnosząc zarzuty nieważności umowy kredytu, braku przekazania środków pieniężnych pozwanemu, nieudowodnienie wierzytelności dochodzonej pozwem co do zasady i co do wysokości, z ostrożności procesowej zaś podniósł zarzuty braku wymagalności roszczenia oraz przedawnienia (k. 56-61).

Pozwany wskazał na nieważność umowy kredytu ze względu na podpisanie jej przez osoby, które nie były upoważnione do reprezentowania banku, brak także dowodu przekazania jakichkolwiek środków do dyspozycji pozwanego. Ponadto zarzucał brak wskazania których z rat umownych pozwany nie zapłacił oraz za jakie okresy doszło do opóźnienia w zapłacie należności tudzież od jakich kwot i za jakie okresy były naliczane odsetki umowne, jak były naliczane opłaty i prowizje. Z umowy nie wynika także jaka jest odpowiedzialność pozwanego, biorąc pod uwagę fakt, że zobowiązanie zostało podpisane przez F. K. i K. K. (1) a zatem jako podzielne powinno być dochodzone jedynie w połowie od pozwanego, bowiem z treści umowy nie wynika odpowiedzialność solidarna. Ponadto powód nie wykazał jaka część rzekomo istniejącego zadłużenia została spłacona a także czy i kiedy umowa została rozwiązana co ma wpływ na samą wymagalność kredytu bankowego oraz na sposób wyliczenia oprocentowania, jak i ewentualne odsetki od zadłużenia przeterminowanego. Skoro bowiem powód zaniechał wezwania powoda oraz drugiego z dłużników – K. K. (1) do spłaty należności w dodatkowo wyznaczonym terminie i ponadto nie doręczył drugiemu z kredytobiorców wypowiedzenia umowy to nie doszło do skutecznego wypowiedzenia umowy a część rat kredytu nie jest jeszcze wymagalna. W zakresie zarzutu przedawnienia pozwany podnosił że przedawniłyby się raty, których termin wymagalności przypadał na ponad 3 lata przed wniesieniem pozwu (pismo procesowe k. 56 – 61).

Sąd Okręgowy wyrokiem z 02.06.2016 r. zasądził w całości roszczenie objęte pozwem oraz koszty procesu (sygn. akt: III C 1456/15, k. 196).

Na skutek apelacji złożonej przez pozwanego (k. 211 – 220, 229-238) Sąd Apelacyjny w Warszawie wyrokiem z 29/06/2018 r. uchylił zaskarżone rozstrzygnięcie, znosząc postępowanie przed sądem I instancji począwszy od 11 kwietnia 2016 r. i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania pozostawiając mu rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego (sygn. akt: VI ACa 8/17, k. 288).

Sąd Apelacyjny w uzasadnieniu swego rozstrzygnięcia wskazał na uchybienia proceduralne związane z doręczeniem odpisu pisma powoda z 07/04/2016 r. wraz z załącznikami oraz zaniechanie wydania postanowienia o dopuszczeniu i przeprowadzeniu dowodu z dokumentów zarówno dołączonych do pisma jak i wcześniej przedstawianych przez stronę powodową. Sąd apelacyjny przy tym nie uznał za zasadny zarzut braku legitymacji czynnej banku do dochodzenia wierzytelności zabezpieczonej hipoteką, bowiem do przekształcenia doszło na skutek sukcesji ogólnej w oparciu o art. 492 KSH.

Sąd Apelacyjny wskazał, że w toku ponownego rozpoznania sprawy po usunięciu wcześniejszych uchybień Sąd Okręgowy zobowiązany jest do oceny czy złożone do akt sprawy dokumenty okażą się wystarczające dla merytorycznego rozstrzygnięcia sporu, czy też zajdzie konieczność dopuszczenia jeszcze innych dowodów np. z opinii biegłego księgowego. Ponadto wyjaśnieniu ma podlegać zarzut o nieskuteczności dokonanego przez powoda wypowiedzenia.

Braki formalne w zakresie złożenia odpisu pisma z 07/04/2016 r., w wykonaniu zarządzenia Przewodniczącego zostały usunięte pismem powoda z 21/02/2019 r. (k. 308-309) – odpis doręczono 08/04/2019 r. (EPO k. 312).

W toku dalszego postępowania strony podtrzymywały swoje stanowiska, w tym te, które zostały uznane za niezasadne w orzeczeniu Sądu Apelacyjnego (k. 313 – 324).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Umową z 14 sierpnia 2007 r. nr (...) zawartą pomiędzy poprzednikiem prawnym powodowego banku, na podstawie udzielonych pełnomocnictw reprezentowanym przez A. D. i E. T., a pozwanym F. K. i jego żoną K. K. (1) został udzielony kredyt w wysokości łącznej 91.800 zł w tym na cel konsolidacyjny 11.722,72 zł, na cel dowolny 78.277,28 zł oraz 1.800 zł tytułem prowizji za udzielenie kredytu (§2). Kredyt został uruchomiony bezgotówkowo w transzach na rachunki podmiotów wskazanych w dyspozycji uruchomienia środków (§3 ust. 1). Spłata miała następować w 360 miesięcznych ratach zgodnie z harmonogramem spłat, który miał zostać wysłany kredytobiorcy listem poleconym w terminie 14 dni roboczych od dnia uruchomienia środków (§4 ust. 1). Oprocentowanie kredytu było zmienne i na dzień sporządzenia umowy wynosiło 9,15% w skali roku, na które składa się suma obowiązującej stawki referencyjnej 3M WIBOR dla PLN (wynoszącej na dzień sporządzenia umowy 4,43%) i stałej marży banki wynoszącej 4,72%, przy czym po ustanowieniu docelowego zabezpieczenia miała ona zostać obniżona do wysokości 3,72% (§5). Całkowity koszt kredytu na dzień sporządzenia umowy wynosił 544,80 zł zaś rzeczywista roczna stopa oprocentowania 8,22%. W przypadku niewykonania zobowiązań przez kredytobiorcę bank miał prawo naliczać dodatkowe opłaty zgodnie z tabelą opłat i prowizji (§6 ust. 3, 4 i 6). Zabezpieczeniami kredytu były hipoteka zwykła umowna do kwoty 91.800 zł na zabezpieczenie spłaty kapitału oraz hipoteka kaucyjna do kwoty 64.260 zł na zabezpieczenie odsetek i kosztów, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej na kwotę nie niższą niż 540 tys. zł, oświadczenie Kredytobiorcy o poddaniu się egzekucji do kwoty 183.600 zł weksel własny in blanco poręczony przez p. B. L. oraz poręczenie p. B. L. wg umowy poręczenia nr (...)wraz z oświadczeniem o poddaniu się egzekucji do kwoty 183.600 zł (§7). Gdy Kredytobiorca zalega w całości lub w części z zapłatą dwóch rat kredytu i pomimo pisemnego wezwania skierowanego do kredytobiorcy listem poleconym nie spłaci w terminie 7 dni od daty otrzymania wezwania Bank może wypowiedzieć umowę kredytu – szczegółowe uprawnienia i obowiązki stron oraz warunki wypowiedzenia kredytu określał regulamin (§8). Kredytobiorca zobowiązał się m.in. do dostarczenia zaświadczenia z (...) Banku zaświadczenia o całkowitej spłacie zadłużenia z tytułu kredytu samochodowego na kwotę 21.688,64 zł z 15/10/2003 r. w terminie 30 dni od uruchomienia transzy - §9 ust. 1 lit b) Niespełnienie ww warunku, lub któregokolwiek z pozostałych wskazanych w ust. 1 umożliwiałoby bankowi wstrzymanie wypłaty kolejnej transzy kredytu, wstrzymanie obniżenia marży, podwyższenie marży o 2 pkt procentowe ew. wypowiedzenie umowy (umowa k. 22 – 26, 90 - 96, pełnomocnictwa k. 82, KRS k. 68 – 78, regulamin k. 97 - 101).

Tabela opłat i prowizji przewidywała koszt 20 zł tytułem opłaty za wezwanie do zapłaty oraz 40 zł tytułem opłaty za ostateczne wezwanie do zapłaty (tabela k. 89 w zw. z §6 ust. 6 lit. d, e).

Pozwany wraz z K. K. (1) złożyli dyspozycje przelewu kwoty 11.732,72 zł na spłatę kredytu ratalnego w (...)Banku oraz pozostałą kwotę z 90.000 zł na dowolny rachunek kredytobiorcy – w tym przypadku był to rachunek K. K. (1). Przelew tytułem spłaty zadłużenia w (...) Banku został wykonany 28/08/2007 r. zaś na rachunek K. K. (1) w dniu 11/09/2007 r. (harmonogram wypłaty k. 81, dyspozycja uruchomienia środków k. 83-84, potwierdzenie przelewu k. 85, dyspozycja k. 86 – 87, potwierdzenie przelewu k. 88).

Małżonka pozwanego p. K. K. (1) zmarła w dniu 12/09/2011 r. (wydruk z bazy PESEL –SĄD k. 402)

Do umowy były generowane corocznie harmonogramy spłat (k. 102 – 124). Pozwany spłacał raty umowne, początkowo regularnie, ostatnia wpłata miała miejsce 25/02/2014 r. (opinia biegłego k. 349 – 362).

Wezwaniem datowanym na 31/10/2014 r. ze względu na zaległości występujące w spłacie kredytu Bank udzielił pozwanemu dodatkowego 7-dniowego terminu na ich spłatę (k. 80, potwierdzenie nadania k. 79). Następnie bank złożył pozwanemu oświadczenie o wypowiedzeniu umowy kredytu pismem z 22/01/2015 r. z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia od doręczenia pisma doręczone 27/01/2015 r. (k. 28 – 31). Wypowiedzenie zostało podpisane przez osoby upoważnione przez bank tj. A. P. i M. K., przy czym pełnomocnictwa każdego z nich uprawniały do jednoosobowego składania oświadczeń w imieniu banku (pełnomocnictwa k. 430-431). Umowa została wypowiedziana z dniem 27 lutego 2015 r. zaś roszczenie stało się wymagalne od 28/02/2015 r.

Bank wyciągiem z ksiąg datowanym na 25/06/2015 r. określił zobowiązanie pozwanego na kwotę łączną 94.550,78 zł (wyciąg z ksiąg bankowych k. 27, pełnomocnictwo k. 32, odpis z KRS k. 33 -38). Kwota wskazana przez powoda zarówno w wyciągu ksiąg bankowych jak i w piśmie z 26/06/2015 r. tj. 94.550,78 zł która wynikała z należności głównej w kwocie 86.051,39 zł, odsetki umowne za okres korzystania z kapitału w wysokości 5977,89 złotych, odsetki za opóźnienie w kwocie 2.506,50 zł oraz opłaty i inne prowizje w kwocie 15 zł – jest to kwota wykazana w prawidłowej wysokości, rozliczona zgodnie z zapisami umowy i regulaminu stanowiącego jej integralną część (opinia biegłego k. 344-362).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, których wprowadzie strona pozwana autentyczność i moc dowodową usiłowała podważyć, jednakże jej zarzuty nie znalazły uznania w ocenie Sądu. Strona pozwana kwestionowała każdy element żądania i dowodów przedstawionych przez powoda, nawet wbrew logice i literalnemu brzmieniu dokumentów, konstruując w sposób absurdalny w ten sposób linię obrony pozwanego. W ocenie Sądu dokumenty zawarcia umowy, potwierdzenia przelewu kwoty kredytu na rachunek bankowy wskazanych przez kredytobiorcę, rozliczenia spłat kredytu odzwierciedlają w sposób wiarygodny i rzetelny stan faktyczny i prawny istniejącego zobowiązania.

Wobec kwestionowania przez pozwanego roszczenia co do wysokości, ze względu na konieczność zasięgnięcia wiedzy specjalistycznej z zakresu rachunkowości bankowej, Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego ds. księgowości na okoliczność wyliczenia i zweryfikowania roszczenia objętego pozwem (k. 336). W ocenie Sądu opinia biegłego jest jednoznaczna i klarowna, w sposób logiczny i niebudzący wątpliwości przedstawia tok analizy i czynniki wzięte pod uwagę, prawidłowe matematycznie jest wyliczenie należności objętej roszczeniem (k. 344 – 362). Sąd rozważył zarzuty zgłoszone przez pozwanego do opinii biegłego (k. 390 – 398) jednakże uznał je za nierzeczowe, z tego też powodu wniosek o uchylenie postanowienia dopuszczającego dowód z opinii biegłego został oddalony.

Sąd postanowieniami na rozprawie 07/09/2020 r. pominął dowód z opinii biegłego grafologa na okoliczność autentyczności podpisów złożonych pod wyciągiem z ksiąg bankowych jako nieprzydatny i w gruncie rzeczy bezsporny bowiem pozwany nie podważył skutecznie autentyczności wyciągu z ksiąg bankowych i pochodzenia podpisów od osób w nim ujawnionych (k.424). Sąd oddalił także wniosek pozwanego (k. 391) o przedłożenie oryginałów wszystkich dokumentów, bowiem w ocenie Sądu powziętej na podstawie przedłożonych poświadczonych kopii oraz ze względu na wyniki opinii biegłego dowód taki byłby zbędny.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Roszczenie podlegało uwzględnieniu w całości.

W ocenie Sądu Okręgowego postępowanie wykazało, iż roszczenie objęte pozwem istnieje zarówno co do zasady jak i wysokości, zaś zarówno zawarcie umowy jak i wypowiedzenie kredytu zostało podpisane prawidłowo przez osoby umocowane do działania w imieniu powoda oraz spełnione zostały przesłanki, określające tryb i sposób wypowiedzenia umowy na skutek zaległości w spłacie.

W pierwszej kolejności należy zauważyć, że zgodnie z art. 3 KPC strony i uczestnicy postępowania obowiązani są dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek oraz przedstawiać dowody. Z powyższego wynika zatem, iż obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 KPC) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 KC). Samo zaś twierdzenie strony nie jest dowodem a twierdzenie dotyczące istotnej dla sprawy okoliczności powinno być udowodnione przez stronę to twierdzenie zgłaszającą (vide uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z 22.11.2001 r., I PKN 660/00, Legalis numer 54257). W związku z ogólną regułą o rozkładzie ciężaru dowodu wynikającą z art. 6 KC rozróżnia się fakty wymagające udowodnienia: prawotwórcze (np. fakt zawarcia umowy, wyrządzenia szkody), tamujące powstanie prawa (np. brak jednego z warunków ważności czynności prawnej), niweczące prawo (przedawnienia, prekluzja). Przy czym o ile fakty prawotwórcze mają zostać udowodnione przez powoda to zadaniem pozwanego jest udowodnienie faktów tamujących lub niweczących. W okolicznościach niniejszej sprawy oznaczało to dla banku przedstawienie dowodów pozwalających na przyjęcie istnienia i rozmiaru zobowiązania oraz prawidłowości i skuteczności wypowiedzenia umowy, o tyle pozwany poza zaprzeczeniem każdemu dowodowi przedstawionemu przez powoda i stawianiem szeregu twierdzeń nie przedstawił żadnych dowodów na poparcie swego stanowiska.

W zakresie zarzutu braku legitymacji czynnej powodowego banku Sąd Okręgowy podtrzymuje i w pełni podziela stanowisko Sądu Apelacyjnego, iż ze względu na sukcesję uniwersalną jaka nastąpiła pomiędzy (...) Bankiem S.A. - (...)a (...) Bankiem S. A., której zakres wynika z wpisów do rejestru przedsiębiorców KRS (k. 77), przysługuje mu legitymacja czynna w niniejszym postępowaniu. Zważywszy zatem na rozstrzygnięcie tegoż zarzutu w toku postępowania apelacyjnego i jego jednoznacznego niepodzielenie przez Sąd Apelacyjny, dziwić musi dalsze sformułowanie tego typu żądań przez pozwanego (vide pismo z dnia 23 kwietnia 2019 roku k. 315).

Przechodząc do oceny dalszych zarzutów pozwanego wskazać należy, iż w ocenie Sądu umowa kredytu została zawarta prawidłowo i ważnie, zgodnie z zakresem pełnomocnictwa udzielonego przez członków zarządu, reprezentujących poprzednika prawnego powoda. Jak jednoznacznie wynika z pełnomocnictwa (k. 82, 182-185) E. T. i A. D. były upoważnione przez zarząd banku do składania oświadczeń w imieniu banku, w tym podpisywania umów kredytowych, w których kwota kredytu nie przekracza 5.000.000 złotych – przedmiotowa umowa opiewała na kwotę 91.800 zł. Umowa została zawarta w W., zatem także zgodnie z zakresem terytorialnym pełnomocnictwa. Numery NIP i REGON w pełnomocnictwie nr (...) są zgodne z ujawnionymi w KRS (nr (...)) danymi (...) Banku S.A. w W..

Kolejnym niezasadnym zarzutem ze strony pozwanego był brak przekazania przez bank środków pieniężnych pozwanemu. Jak wynikało z dyspozycji uruchomienia środków do umowy kredytu, potwierdzenia złożenia dyspozycji przelewu, harmonogramu wypłat (k. 81, 83-88) przedstawionych przez powoda, kredytobiorca otrzymał środki pieniężne na wskazany przez siebie rachunek. W tym zakresie zarzut pozwanego jest gołosłowny. Nie budzi wątpliwości sądu autentyczność potwierdzeń przelewów, złożonych do akt sprawy (k. 85 i 88). Sąd Okręgowy podziela przy tym stanowisko Sądu Najwyższego przytoczone w piśmie z 23/04/2019 r. zawarte w uzasadnieniu wyroku z 25/11/2016 r. (sygn. akt V CSK 311/16, Legalis nr Numer 1564942), aczkolwiek w całości, nie zaś wrywkowo jak przytacza to pozwany. Sąd Najwyższy bowiem wskazał, że „Należy, oczywiście, podzielić stanowisko, że dowód przelewu niezaopatrzonej w stempel dzienny i podpis osoby zatwierdzającej przelew do realizacji nie może stanowić dokumentu w rozumieniu art. 245 KPC. Należy jednak stwierdzić, że w oparciu o inne, ustalone w sprawie okoliczności, które nie mogą być kwestionowane w postępowaniu kasacyjnym, ostatecznie trafnie przyjęto, że nie można zarzucić Bankowi nieprawidłowego wykonania umowy pożyczki (art. 354 § 1 KC). Chodzi o opis późniejszego zachowania się powoda jako pożyczkobiorcy po wystawieniu tego dowodu i przyjęte konsekwencje takiego zachowania się w sferze oceny prawidłowego wydania przedmiotu pożyczki.” Analogicznie na gruncie niniejszej sprawy, jakkolwiek jedno z potwierdzeń przelewu jest opatrzone jedynie stemplem, bez podpisu, pozostałe okoliczności niniejszej sprawy świadczą o tym, że powodowy bank wykonał swoją część zobowiązania polegającą na udostępnieniu pozwanemu określonej umową kwoty pieniężnej. Fakt potwierdzenia własnoręczności podpisów pozwanego oraz K. K. (1) przez Doradcę finansowego oraz potwierdzenia oświadczenia, iż umowa została zawarta w siedzibie przedsiębiorstwa przez doradcę finansowego (...) M. Z. nie wpływa na ważność zawarcia umowy – wyraźnie bowiem oddzielone są podpisy

osób działających w imieniu banku pod treścią umowy, od pozostałych oświadczeń (k. 25). Pozwany nie kwestionował autentyczności swojego podpisu pod umową.

Pozwany nie kwestionował okoliczności w postaci zaprzestania terminowego regulowania przez niego rat kredytu, nie wyjaśnił także na jakiej podstawie pozwany przez długi czas spłacał zgodnie z harmonogramem spłat kredyt, którego miał rzekomo nie zaciągnąć, nie wystąpił także z żądaniem zwrotu wpłaconych kwot jako świadczenia nienależnego. Odnosząc się do zarzutu braku wymagalności kredytu ze względu na niedostarczenie harmonogramów spłat załączonych przez powoda do akt sprawy, wprawdzie powód nie przedstawił dowodu nadania powyższych dokumentów, niemniej fakt, że pozwany spłacał raty w wymaganej wysokości świadczy w ocenie Sądu, iż takie harmonogramy otrzymywał. To wynika ze zwykłej logiki i zasad doświadczenia życiowego. Poza wszystkim brak dostarczenia harmonogramu kredytobiorcy, czy też zmian oprocentowania nie stanowi podstawy do wstrzymania obowiązku spłaty wynikającego z umowy. Skoro zaś strony są zobowiązane do współdziałania w wykonaniu umowy (art. 354 KC) zaś dłużnik nie byłby świadom w jakiej wysokości powinien spłacać ratę, powinien był wezwać wierzyciela, do przedstawienia stosownych zestawień, jeśli ich (zgodnie z twierdzeniami pozwanego) nie posiadał. Skoro zaś pozwany zaniechał takiego działania, bowiem nie przedłożył dowodów na to, w ocenie Sądu Okręgowego zarzuty odnośnie braku dostarczenia harmonogramów stanowią jedynie gołosłowną polemikę z udowodnionymi twierdzeniami pozwu oraz przyjętą linię obrony pozwanego opierającą się na kwestionowaniu wszystkich nawet oczywistych faktów, które w czasie wykonywania umowy przez pozwanego nie były przez niego ani podważane ani kontestowane.

Pozwany podniósł zarzut istnienia klauzul abuzywnych w umowie nr (...) (pismo z 23/04/2019 r. k. 317 - 18), jednak Sąd Okręgowy nie dopatrzył się ich istnienia, również biorąc pod uwagę treść regulaminu i tabeli opłat. W szczególności treść umowy nie zawiera klauzul uznanych za takowe wyrokami SOKiK: z 06/08/2009 r. sygn. akt: XVII AmC 512/09 oraz z 21/10/2010 r. XVII AmC 1770/09. Sam fakt braku indywidualnego uzgodnienia treści umowy nie stanowi podstaw dla uznania, że naruszone zostały prawa konsumentów. Zgodnie z treścią art. 385¹ § 1 KC postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nieuzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. W świetle powyższego przepisu, aby określone postanowienie umowy mogło zostać uznane za "niedozwolone postanowienie umowne" (abuzywne, czy też nieuczciwe w rozumieniu dyrektywy 93/13), spełnione muszą zostać łącznie następujące warunki: 1) zawarcie umowy z konsumentem, 2) brak indywidualnego uzgodnienia postanowienia umownego, 3) postanowienie kształtuje prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy, 4) postanowienie sformułowane w sposób jednoznaczny nie dotyczy "głównych świadczeń stron". O ile zaś nie budzi wątpliwości Sądu, że umowa została zawarta z pozwanym jako konsumentem, o tyle nie sposób się dopatrzeć, zaś pozwany także nie skonkretyzował tego zarzutu, które z postanowień umowy rażąco naruszają interesy pozwanego i w jaki konkretnie sposób.

W ocenie Sądu nie budziło także wątpliwości ustalenie przez bank wysokości dochodzonego roszczenia, co do którego weryfikacji posiłkował się opinią biegłego z zakresu księgowości. Sąd doszedł w świetle ustaleń biegłego do przekonania, iż roszczenie zostało obliczone zgodnie z treścią umowy oraz załączników obowiązujących w dacie jej zawierania. Wysokość należności głównej wynosiła 86.051,39 złotych, zaś odsetki umowne za korzystanie z kapitału i odsetki za opóźnienie zostały naliczone i zaksięgowane zgodnie z postanowieniami umowy i będącego jej załącznikiem regulaminu. Po analizie dokumentów, biorąc pod uwagę treść opinii biegłego, Sąd nie dopatrzył się tu żadnych uchybień banku zarówno co do daty odsetek, stopy procentowej czy ich całościowej wysokości. Podane stawki odsetek odpowiadają odsetkom maksymalnym stanowiącym zgodnie z art. 359 §2¹ KC czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP. Żądana kwota 15 złotych za wysłanie wezwań wynika z tabeli opłat i prowizji (k. 89) i jest nawet mniejsza od wynikającej z tabeli. W ocenie Sądu zatem roszczenie wyliczone przez bank i określone w wyciągu z ksiąg bankowych jest prawidłowe. Należy zauważyć, że fakt uznania za niekonstytucyjny przez Trybunał Konstytucyjny przepisu art. 95 Prawa bankowego w części, w której nadawał moc prawną dokumentów urzędowych

księgom rachunkowym oraz wyciągom, nie może oznaczać, że banki zostały pozbawione możliwości wykazywania zadłużenia w ten sposób. Należy mieć tu na względzie również treść art. 245 KC, 253 KC i 233 §1 KPC o czym słusznie wspomina strona powodowa.

Pozwany zakwestionował prawidłowość i zasadność wypowiedzenia przedmiotowej umowy przez bank, czego zbadanie polecił w swoim uzasadnieniu także Sąd Apelacyjny. Po analizie zapisów umowy i załączonych dokumentów Sąd uznał, że wypowiedzenie umowy kredytu pozwanemu było prawidłowe i zasadne. Fakt zaprzestania spłat przez pozwanego rat kredytowych nie był kwestionowany ani w ogólnie podnoszony przez pozwanego, który skupiał się na kwestionowaniu samego faktu zaciągnięcia kredytu a także jego wypowiedzenia (co pozostawało w logicznej sprzeczności w zarzutami odnośnie co do samego istnienia roszczenia).

Z ksiąg banku wynikało zadłużenie pozwanego (vide rozliczenie kredytu w aktach sprawy oraz opinia biegłego) i fakt braku spłat części rat kredytu. Ostatnia wpłata nastąpiła w dniu 25/07/2014 r. w wysokości 375 zł (k.357), co zostało zaksięgowane na odsetki przeterminowane i odsetki karne, zgodnie z regulaminem i umową. Od 24/08/2007 r. do 16/03/2015 r. pozwany dokonał wpłat w łącznej wysokości 54.595,69 zł. Zatem od czasu ostatniej wpłaty do momentu wezwania do zapłaty z 31/10/2014 r. (k. 79-80), a potem złożenia oświadczenia o wypowiedzeniu umowy z 22/01/2015 r. (k. 28 – 31) zachodziły przesłanki wskazane w §8 umowy, tj. występowała zaległość w postaci co najmniej dwóch rat kredytu a kredytobiorca pomimo wezwania go do zapłaty nie uiszczył należności. Nie było możliwości doręczenia ww. dokumentów K. K. (1), bowiem dłużniczka zmarła przed datą wypowiedzenia umowy, a także wytoczenia powództwa. Niemniej, jako że małżonkowie są dłużnikami solidarnymi na podstawie art. 30 §1 KRO, tym bardziej powód miał prawo wybrać jednego z nich, gdy kredyt został zaciągnięty wspólnie a nie jednoosobowo, uwzględniając także brzmienie art. 370 KC. Niewątpliwie małżonkowie K. zaciągnęli kredyt hipoteczny na potrzeby rodziny, co wynika bezpośrednio z treści §2 umowy. Brak wskazania w oświadczeniu o wypowiedzeniu umowy kredytu całej kwoty zadłużenia nie jest w ocenie Sądu podstawą do stwierdzenia wadliwości czy też nieskuteczności tej czynności. Pozwany w treści umowy, czego także nie kwestionował w toku procesu, zobowiązał się do spłaty kredytu wraz z odsetkami, prowizjami wynikającymi z umowy oraz tabeli opłat i prowizji w oznaczonych terminach spłaty, oraz wywiązania się z pozostałych postanowień umowy kredytu, zatem posiadał wiedzę co do skutków wypowiedzenia umowy. Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z 11/09/1997 r. (sygn. akt III CZP 39/97 *Legalis* nr 31552) wskazał, że judykatura i piśmiennictwo przypisują sens określonych oświadczeń woli (lub oświadczeń do nich zbliżonych) pismom procesowym, choć takie ich znaczenie nie wynika z reguł językowych, ale da się wywieść z ich celu. Jest tak wtedy, gdy przesłanką osiągnięcia celu do, którego zmierza pismo - jest złożenie oznaczonego oświadczenia, które dotychczas nie zostało dokonane. Sąd Najwyższy wskazuje, że zakładając racjonalne postępowanie autora pisma, przyjmuje się, że w tej sytuacji złożył on także oświadczenie niezbędne do osiągnięcia celu pisma. Podobnie wypowiedziała się też Główna Komisja Arbitrażowa (orzeczenie z 10 listopada 1987 r. DO-8835/87 OSPIKA 1990, z. 4, poz. 241), która przyjęła, że kupujący może oświadczyć wolę odstąpienia od umowy sprzedaży – również przez wystąpienie przeciw sprzedawcy z wnioskiem o zwrot ceny sprzedanej rzeczy. Wobec treści art. 61 KC, do złożenia oświadczenia o wypowiedzeniu umowy kredytowej wiążącej strony doszło z dniem 27/01/2015 r. (ZPO k. 30 - 30v).

Nie ma również racji pozwany twierdząc, iż wierzytelność powoda uległa przedawnieniu i z tego względu, powództwo powinno być oddalone. Jednocześnie przyjmuje się że termin przedawnienia roszczenia o zapłatę kredytu wynosi trzy lata. Początek biegu przedawnienia określa art. 120 §1 KC, wskazując na dzień, w którym roszczenie stało się wymagalne. Pojęcie wymagalności roszczenia nie zostało zdefiniowane przez żaden przepis kodeksu cywilnego. W orzecznictwie przyjmuje się, że roszczenie staje się wymagalne wówczas, kiedy wierzyciel może skutecznie żądać od dłużnika zadośćuczynienia jego roszczeniu (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 lutego 1991 r., III CRN 500/90, OSN 1992, nr 7-8, poz. 137). Roszczenia mogą stać się wymagalne w dniu wskazanym w treści czynności prawnej lub w ustawie, w dniu wynikającym z samej natury zobowiązania, niezwłocznie po ich powstaniu. Zgodnie z §14 regulaminu będącego załącznikiem do umowy, zadłużenie z tytułu udzielonego kredytu wraz z odsetkami i należnymi opłatami staje się zadłużeniem wymagalnym w następnym dniu po upływie ostatniego dnia terminu wypowiedzenia. W przedmiotowej sprawie pozwany wypowiedzenie umowy otrzymał w dniu 27/01/2015 roku, 30 - dniowy termin wypowiedzenia upłynął w dniu 27/02/2015 roku, a roszczenie stało się wymagalne w dniu 28/02/2015 r. Mając na

względnie powyższe wskazać należy, że bieg trzyletniego terminu przedawnienia w niniejszej sprawie liczyć należy od tego dnia. Wskazać przy tym należy, iż powód wniósł pozew przeciwko pozwanemu do Sądu Rejonowego w Lublinie w dniu 06 lipca 2015 roku (k. 3), przed upływem 3 letniego okresu przedawnienia, w związku z czym zarzut pozwanego w tym zakresie nie mógł zostać przez Sąd podzielony.

Z uwagi na powyższe, zważywszy na istnienie ważnego i skutecznego zobowiązania pozwanego względem powoda, a także nieuwzględnienie zarzutów pozwanego w jakimkolwiek praktycznie zakresie, powództwo podlegało uwzględnieniu.

O odsetkach Sąd orzekł zgodnie z żądaniem pozwu, na podstawie przepisu art. 481 § 1 KC, który stanowi, że jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Wysokość odsetek reguluje przepis art. 481 § 2 KC, który stanowi, że jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie, przy czym nie przekraczają one wysokości odsetek maksymalnych. Przepis w tym brzmieniu obowiązuje od 01/01/2016 r., bowiem wcześniej posługiwał się pojęciem odsetek ustawowych, co zostało uwzględnione przez Sąd Okręgowy w treści orzeczenia. Z powyższych względów orzeczono jak w sentencji w pkt 1.

O kosztach procesu orzekł Sąd Okręgowy na podstawie art. 98 § 1 i 3 KPC, biorąc pod uwagę, że pozwany przegrał postępowanie przed sądem I instancji, pomimo tego, że wygrał postępowanie przed Sądem Apelacyjnym, skutkiem czego wyrok został uchylony do ponownego rozpoznania i częściowo zniesione zostało postępowanie w sprawie. Koszty zastępstwa procesowego za I instancję wyniosły 5.400 zł oraz za II instancję 4.050 zł zgodnie z §2 pkt 6 oraz §10 ust. 1 pkt 2 w zw. z §21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22/10/2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

W pkt.2 wyroku, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda, kwotę 1.182 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu. Na koszty poniesione przez powoda składa się kwota 1.182 zł tytułem opłaty od pozwu (k. 3) – jako że powód nie był reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika (k. 4, 32, 207) zasądzeniu na jego rzecz, jako wygrywającemu postępowanie podlegała kwota uiszczonej opłaty od pozwu.

W pkt.3 wyroku zgodnie z art. 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w związku z przegraniem sprawy przez pozwanego w całości i zasadą odpowiedzialności za wynik procesu (art.98 kpc), Sąd nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Warszawie, kwotę 6.074 złotych tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych i wydatków na które składały się:

- koszty poniesione przez Skarb Państwa jako wynagrodzenie biegłego w wysokości 2.528 zł (k. 363 i 368);
- kwota 3546 złotych tytułem nieuiszczonej opłaty sądowej od uwzględnionego roszczenia, która to opłata została uiszczona przez powoda jedynie w ¼ wysokości (cała opłata 4.728 złotych).

W pkt.4 wyroku, Sąd odstąpił do obciążania pozwanego w pozostałym zakresie nieuiszczonymi kosztami sądowymi przejmując je na rachunek Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Warszawie (kwota 4.728 zł jako opłata od apelacji, od której powód został zwolniony postanowieniem referendarza sądowego z 20/12/2016 r) z uwagi na zasady słuszności (art.113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych).

Mając powyższe na względzie, Sąd orzekł jak w wyroku.---

/-/ Sędzia SO Mariusz Solka

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

/-/ Sędzia SO Mariusz Solka